

«Ναι» από Ε.Ε. στο Ταμείο Απανθρακοποίησης των ελληνικών νησιών

Στην τελική ευθεία περνάει ένα από τα μεγαλύτερα προγράμματα ενεργειακού και περιβαλλοντικού μετασχηματισμού της νησιωτικής Ελλάδας, μετά την έγκριση του επενδυτικού προγράμματος του Ταμείου Απανθρακοποίησης των Νήσων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει έργα και δράσεις συνολικού ύψους 2,3 δισ. ευρώ, με στόχο τη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος, την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας και αυτονομίας και την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης των ελληνικών νησιών.

Το μεγαλύτερο μέρος των επενδύσεων, ύψους 1,1 δισ. ευρώ, κατευθύνεται σε ηλεκτρικές διασυνδέσεις και συναφείς ενεργειακές υποδομές στα Δωδεκάνησα, στις Κυκλάδες και στα νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου. Τα έργα ηλεκτρικών διασυνδέσεων θα συμβάλουν στην ενοποίηση των νησιωτικών συστημάτων με το ηπειρωτικό δίκτυο, στον περιορισμό της λειτουργίας πετρελαϊκών μονάδων, στη δυνατότητα αξιοποίησης περισσότερης καθαρής ενέργειας, στη μείωση του ενεργειακού κόστους και στην ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος. Παράλληλα, τα έργα ΑΠΕ και αποθήκευσης θα ενισχύσουν την ενεργειακή αυτονομία των νησιών και την ευελιξία του ηλεκτρικού συστήματος.

Παράλληλα, 977 εκατ. ευρώ προβλέπονται για έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αποθήκευσης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εγκατάσταση

φωτοβολταϊκών αυτοκατανάλωσης σε κατοικίες, τουριστικές επιχειρήσεις, καταστήματα, σχολεία, νοσοκομεία, δημόσια κτίρια και αγροτικές εγκαταστάσεις.

Επιπλέον, 200 εκατ. ευρώ θα διατεθούν για φράγματα και ταμειυτήρες πολλαπλού σκοπού, ενώ 56 εκατ. ευρώ προορίζονται για την ανάπτυξη υποδομών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων.

Οι διαθέσιμοι πόροι του Ταμείου υπολογίζονται σήμερα σε περίπου 2 δισ. ευρώ και συνδέονται με τα έσοδα από τα δικαιώματα εκπομπών του ευρωπαϊκού συστήματος εμπορίας ρύπων. Το τελικό ύψος τους θα εξαρ-

Εγκρίθηκαν οι επενδύσεις ύψους 2,3 δισ. ευρώ που προβλέπει το πρόγραμμα.

τηθεί από την εξέλιξη των σχετικών τιμών.

Ο Ευρωπαίος επίτροπος για το Κλίμα Βόλκε Χούκστρα χαρακτήρισε το Ταμείο παράδειγμα αποτελεσματικής αξιοποίησης των εσόδων από το Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών, τονίζοντας τα άμεσα οφέλη για τους καταναλωτές.

Από την πλευρά του ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Σταύρος Παπασταύρου υπογράμμισε ότι το πρόγραμμα αποτελεί σημαντικό βήμα ώστε οι νησιώτες να απολαμβάνουν την ίδια ενεργειακή ασφάλεια με τους κατοίκους της ηπειρωτικής χώρας.

ΧΡΥΣΑ ΛΙΑΓΓΟΥ

ΑΕΝΑΟΝ: τον Ιανουάριο ξεκινούν τα έργα στο Φάληρο

«Επεςαν» χθες, Τετάρτη, οι υπογραφές για τη δημιουργία του μητροπολιτικού πάρκου ΑΕΝΑΟΝ στον Φαληρικό Όρμο, με τη σύμπραξη ΤΕΡΝΑ - ΜΕΤΚΑ - ΗΛΙΟΧΩΡΑ - ΕΛΕΜΚΑ να αναλαμβάνει την υλοποίηση της ανάπλασης. Οι τέσσερις κατασκευαστικές θα αναλάβουν την ανάπλαση της έκτασης 741 στρεμμάτων κατά μήκος του παραλιακού μετώπου, με τη χρηματοδότηση να προέρχεται κυρίως από το ΕΣΠΑ 2021-2027, στο πλαίσιο του προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή».

Τον Νοέμβριο αναμένεται η εγκατάσταση του εργοταξίου στον χώρο, ενώ μέχρι τα μέσα Δεκεμβρίου της φετινής χρονιάς αναμένεται να ολοκληρωθούν οι μελέτες εφαρμογής. Η έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών υπολογίζεται για τον Ιανουάριο του 2027, ενώ η λειτουργία

του πάρκου ΑΕΝΑΟΝ τοποθετείται χρονικά στο β' εξάμηνο του 2029.

Η σύμβαση για την υλοποίηση του έργου υπογράφηκε στην Πλατεία Νερού στο Φάληρο από τον περιφερειάρχη Αττικής Νίκο Χαρδαλιά και τους επικεφαλής των εταιρειών της σύμπραξης. Το «παρών» στην τελετή της υπογραφής έδωσαν ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης και ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης. Χαιρετισμό απηύθυνε εξ αποστάσεως ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος και επίτροπος Περιφερειακής Πολιτικής της ΕΕ, Ραφαέλε Φίτο.

«Βάζουμε τέλος σε μία εκκρεμότητα πολλών δεκαετιών, εξοφλώντας ταυτόχρονα ένα χρέος της πολιτείας προς τους κατοίκους, κ. δήμαρχοι, των όμορων δήμων αλλά και προς τους κατοίκους του Λεκανοπεδίου

► Από τα αριστερά στα δεξιά: ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Γιώργος Περιστερής, ο διευθύνων σύμβουλος της ΤΕΡΝΑ ΑΕ Χρήστος Παναγιωτόπουλος, ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, ο περιφερειάρχης Αττικής Νίκος Χαρδαλιάς, ο πρόεδρος της ΜΕΤΛΕΝ Ευάγγελος Μυτιληναίος και ο διευθύνων σύμβουλος της ΜΕΤΚΑ Ντίνος Μπενρουμπή, στην τελετή υπογραφής για το Μητροπολιτικό Πάρκο Φαλήρου ΑΕΝΑΟΝ

συνολικά και τους επισκέπτες του, που έβλεπαν μία από τις πιο όμορφες περιοχές της Αττικής να μένει για πάρα πολύ καιρό «παγιδευμένη» στην πλήρη αδράνεια», είπε ο Κυριάκος Μητσοτάκης.

«Με αυτό το έργο η Αθήνα ξαναβρίσκει τη θάλασσά της και γίνεται πιο πράσινη και πιο ανθρώπινη» είπε ο Νίκος Παπαθανάσης, ενώ ο Ραφαέλε Φίτο δήλωσε πως το ΑΕΝΑΟΝ «καταδεικνύει πως οι πόλεις μπορούν να μετασχηματιστούν συνδυάζοντας περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς στόχους και στόχους βιώσιμης κινητικότητας». Από τη μεριά του ο Γιώργος Περιστερής δήλωσε σίγουρος ότι θα επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα, ενώ ο Ευάγγελος Μυτιληναίος τόνισε ότι το ΑΕΝΑΟΝ αναδεικνύει την αντίληψη για την αστική ανάπλαση στη σημερινή εποχή.

Δύο μεγάλα οδικά έργα στη Βόρεια Ελλάδα

Τους αναδόχους για τα δύο μεγάλα οδικά έργα ΣΔΙΤ της Βόρειας Ελλάδας αναμένει η αγορά το επόμενο διάστημα. Πρόκειται για συμβάσεις συνολικού ύψους που πλησιάζει τα 700 εκατ. ευρώ, τις οποίες διεκδικούν η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, η Αβαξ και η κοινοπραξία Ακτωρ Παραχωρήσεις-Metlen. Το πρώτο έργο που αφορά το τμήμα από τη Θεσσαλονίκη μέχρι την Εδεσσα, ύψους 445 εκατ. ευρώ και μήκους 52 χιλιομέτρων, αναμένεται να βελτιώσει τις συνδέσεις στις διαδρομές Θεσσαλονίκη - Γιαννιτσά και Θεσσαλονίκη - Σκύδρα και κατά 10 λεπτά στη διαδρομή Θεσσαλονίκη - Εδεσσα. Η έτερη σύμβαση, ύψους 248,5 εκατ. ευρώ, αφορά το τμήμα από τη Δράμα μέχρι την Αμφίπολη και είναι συνολικού μήκους 43 χιλιομέτρων, περιλαμβάνοντας τα τμήματα Παλαιοκώμη - Μαυρολεύκη, μήκους 29,5 χιλιομέτρων, και Μαυρολεύκη - Δράμα, μήκους 13,5 χιλιομέτρων. Στο έργο περιλαμβάνονται η κατασκευή περίπου 29,5 χιλιομέτρων νέων τμημάτων, η αναβάθμιση της υφιστάμενης οδοποιίας σε μήκος 13,5 χιλιομέτρων και εννέα ανισόπεδοι κόμβοι.

Δύο προσφορές για το Ιππικό Μαρκόπουλου

ΔΥΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ προσφορές κατατέθηκαν στον διεθνή πλειοδοτικό διαγωνισμό για την αξιοποίηση του Ολυμπιακού Ιππικού Κέντρου Μαρκόπουλου, ενός ακινήτου συνολικής έκτασης περίπου 996.920 τετραγωνικών μέτρων στην ανατολική Αττική.

Όπως ανακοίνωσε χθες το Εθνικό Αναπτυξιακό Ταμείο/Hellenic Growth Fund, οικονομικές προσφορές για τη αξιοποίηση του ακινήτου υπέβαλαν η **APLEKTON HOLDINGS Co. Ltd.**, εταιρία συμφερόντων του Δημήτρη Μελισσανίδη, και η **ELIA CORPORATION A.E.** του Γιάννη Μυτιληναίου.

Η αποσφράγιση των προσφορών θα πραγματοποιηθεί σε μία από τις προσεχείς συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου του Εθνικού Αναπτυξιακού Ταμείου. Το ακίνητο, συνολικής έκτασης περίπου 996.920 τ.μ., βρίσκεται στη θέση «Πούσι Μπάρτζη - Μερέντα» του Δήμου Μαркоπούλου Μεσογαίας. Σύμφωνα με τους όρους της από 05.12.2025 πρό-

σκλησης υποβολής προσφορών, η αξιοποίηση του Ολυμπιακού Ιππικού Κέντρου Μαρκόπουλου θα πραγματοποιηθεί μέσω σύστασης και μεταβίβασης δικαιώματος επιφανείας διάρκειας 99 ετών.

Το ακίνητο κατασκευάστηκε και λειτουργήσε αρχικά στο πλαίσιο των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 και περιλαμβάνει συνδυασμό εσωτερικών και εξωτερικών εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την αθλητική υπασία, όπως στάβλοι, αρένες και κτίριο διοικητικών υπηρεσιών. Πέραν των υφιστάμενων εγκαταστάσεων, επιτρέπεται η κατασκευή φυλακίου εισόδου με WC, εκδοτηρίου εισιτηρίων, γηπέδου γκολφ, ιππικού μουσείου, σχολών ιππασίας και αναβατών, καταστημάτων πώλησης ειδών που σχετίζονται με την αθλητική υπασία, χώρων εκθέσεων, εστίασης και δημοπρασιών, ξενοδοχείου, ελικοδρομίου, πάρκου με δυνατότητα διεξαγωγής τριάθλου και ψυχαγωγικής ιππασίας, καθώς και χώρων στάθμευσης.

Ακριβό αέριο, χαμηλά αποθέματα και μια μεγάλη ευκαιρία για την Aktor

Γράφει η
Αμαλία Κάτζου

Η Ευρώπη εισέρχεται στη νέα χειμερινή περίοδο με σαφώς λιγότερα περιθώρια ασφαλείας στην ενεργειακή αγορά. Η άνοδος της τιμής του φυσικού αερίου στον ατλαντικό κόμβο TTF, σε επίπεδα περίπου 70,5 ευρώ ανά MWh, δεν αποτελεί απλώς μια ακόμη διακύμανση των αγορών. Είναι η αντανάκλαση μιας βαθύτερης ανισορροπίας, η οποία φέρνει ξανά στο προσκήνιο τις αδυναμίες του ευρωπαϊκού ενεργειακού μοντέλου.

Οι διαθέσιμες ροές δεν είναι δεδομένες

Η υποχώρηση των αποθεμάτων, τα οποία διαμορφώνονται αισθητά χαμηλότερα από τον μέσο όρο της τελευταίας πενταετίας, περιορίζει την άνεση με την οποία οι ευρωπαϊκές χώρες μπορούν να αντιμετωπίσουν μια περίοδο αυξημένης ζήτησης. Η Ευρώπη καλείται να αναπληρώσει σημαντικές ποσότητες σε μια αγορά όπου οι διαθέσιμες ροές δεν είναι δεδομένες. Οι εργασίες συντήρησης στη Νορβηγία, οι αλλαγές στον προγραμματισμό μεγάλων υποδομών, αλλά και η γεωπολιτική ένταση στη Μέση Ανατολή δημιουργούν ένα εκρηκτικό μείγμα.

Ιδιαίτερη βαρύτητα έχει η περιορισμένη διαθεσιμότητα φορτίων από το Κατάρ. Η παράταση της κατάστασης «force majeure» σε συμβατικές σχέσεις με ευρωπαϊκές εταιρείες, όπως η Edison, υπενθυμίζει ότι ακόμη και οι πιο αξιόπιστοι προμηθευτές μπορούν να βρεθούν αντιμέτωποι με ανυπέρβλητους περιορισμούς. Τα χαμμένα φορτία δεν είναι μια λογιστική λεπιομέρεια. Αφαιρούν από την αγορά πολύτιμες ποσότητες, αυξάνουν τον ανταγωνισμό μεταξύ των αγοραστών και μεταφέρουν το κόστος στους καταναλωτές και στη βιομηχανία.

Την ίδια ώρα, η Ευρώπη δεν ανταγωνίζεται πλέον μόνο τους γείτονές της. Αντιμετωπίζει την Ασία, όπου ο δεκτής JKM ενισχύεται και η ζήτηση για LNG παραμένει ισχυρή. Σε μια παγκόσμια αγορά spot, τα φορτία κατευθύνονται εκεί όπου η τιμή είναι υψηλότερη. Αυτό σημαίνει ότι η Ευρώπη θα χρειαστεί να πληρώσει ακριβότερα, εάν θέλει να προσέλκυει αμερικανικό LNG, που διαφορετικά θα κατευθυνόταν προς την Ασία. Τα επίπεδα των 100 ευρώ ανά MWh, επιμύνως, δεν μπορούν να αποκλειστούν ως ακραίο ενδεχόμενο.

Οι επισημάνσεις Εξάρχου

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον αποκτούν ιδιαίτερη σημασία οι επισημάνσεις που είχε ο πρόεδρος και CEO του Ομίλου Aktor Αλέξανδρος Εξάρχου. Η θέση του ότι η ενεργειακή ασφάλεια δεν μπορεί να στηρίζεται αποκλειστικά σε ευκαιριακές αγο-

Αλ. Εξάρχου: Τα μακροχρόνια συμβόλαια LNG, ιδίως με αμερικανικούς προμηθευτές, δεν είναι απλώς εμπορικά εργαλεία. Αποτελούν μηχανισμό διαχείρισης κινδύνου και σε περιόδους κρίσης προϋπόθεση για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας

ρές αποδεικνύει ένα εξαιρετικά επίκαιρο. Τα μακροχρόνια συμβόλαια LNG, ιδίως με αμερικανικούς προμηθευτές, δεν είναι απλώς εμπορικά εργαλεία. Αποτελούν μηχανισμό διαχείρισης κινδύνου και σε περιόδους κρίσης προϋπόθεση για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας.

Η συμφωνία της Atlantic SEE LNG Trade, της κοινοπραξίας της Aktor με τη ΔΕΠΑ Εμπορίας, με τη Venture Global για την προμήθεια περίπου ενός εκατομμυρίου τόννων LNG ετησίως σε ορίζοντα είκοσι ετών εντάσσεται ακριβώς σε αυτή τη λογική. Η αξία της δεν περιορίζεται στην ποσότητα ή στη διάρκεια. Συνδέεται με τη δυνατότητα της Ελλάδας να λειτουργήσει ως πύλη εισόδου φυσικού αερίου προς τη Νοτιοανατολική και Κεντρική Ευρώπη μέσω του Κάθετου Διαδρόμου.

Τι χρειάζεται η Ελλάδα

Η προοπτική αυτή αποκτά ακόμη μεγαλύτερο βάρος, καθώς το ρωσικό αέριο απομακρύνεται οριστικά από το ευρωπαϊκό ενεργειακό ισοζύγιο. Η Ελλάδα χρειάζεται υποδομές, αποθηκευτικούς χώρους, διασυνδέσεις και επιπλέον δυναμικότητα LNG, ώστε να μετατρέψει τη γεωγραφική της θέση σε πραγματικό εμπορικό πλεονέκτημα. Η Atlantic SEE μπορεί να αποτε-

λέσει έναν από τους βασικούς φορείς αυτής της μετάβασης. Οι αριθμοί είναι ενδεικτικοί. Ένας στόχος της τάξης των 5 δισ. κυβικών μέτρων ετησίως αντιστοιχεί σε περίπου 53 εκατ. MWh. Με τις τιμές του TTF στα 85 ευρώ, η θεωρητική ενεργειακή αξία των ποσοτήτων προσεγγίζει τα 4,5 δισ. ευρώ. Αυτό δεν σημαίνει αυτομάτως αντίστοιχα κέρδη, καθώς μεσολαβούν κόστος μεταφοράς, χρηματοδότηση, αντισταθμίσεις κινδύνου και εμπορικές υποχρεώσεις. Ωστόσο, ακόμη και ένα περιορισμένο περιθώριο ανά MWh μπορεί να δημιουργήσει σημαντική προστιθέμενη αξία.

Εκεί βρίσκεται και το επενδυτικό ενδιαφέρον για την Aktor. Η ενεργειακή δραστηριότητα δεν αποτελεί πλέον συμπληρωματική ιστορία, αλλά πιθανό δεύτερο πυλώνα ανάπτυξης. Η μετοχή, που κινείται χαμηλότερα από τα επίπεδα της πρόσφατης αύξησης κεφαλαίου, μπορεί να εμφανίζει αλκυσική σε όσους πιστεύουν ότι η αγορά δεν έχει απορροφήσει πλήρως τις προοπτικές του LNG. Η ουσία, όμως, παραμένει: Σε έναν χειμώνα που μπορεί να αποδειχθεί δύσκολος για την Ευρώπη, η έγκαιρη εξασφάλιση ενέργειας ενδέχεται να αποδειχθεί όχι μόνο ασπίδα για την αγορά, αλλά και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για τις επιχειρήσεις που κινήθηκαν νωρίς.